

2. Киткін В.П. Стратегічне планування на вугледобувних підприємствах. / Киткін В.П., Белозерцев О.В., Фесенко І.А. // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. Випуск 87. – Донецьк: ДонНТУ, 2004. – С.51–60.

3. Рассуждай Л.Н. Принципы разработки системы страт. планирования развития угольной пром-ти Украины. / Рассуждай Л.Н. // Уголь Украины. – 2007. – №4. – С.33–45.

4. Міністерство енергетики та вугільної промисловості України: офіційний веб-сайт. Енергетична стратегія України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Павліна О.Ю.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

Характер сучасного розвитку економіки, обумовлений наявністю кризових явищ, стимулює усі галузі національного господарства до пошуку радикальних шляхів розвитку і активізації інноваційної діяльності. Однією з найбільш чутливих до змін економічної кон'юнктури є будівельна галузь. У цих умовах пріоритетною стає інноваційна діяльність спрямована на забезпечення конкурентоспроможності будівельної продукції та ефективності бізнес-процесів [3].

Складність та тривалість будівельного процесу на фоні впливу дестабілізуючих чинників обумовлюють значні труднощі щодо вибору та впровадження інновацій. Це зумовлює необхідність виваженої, гнучкої та комплексної оцінки ефективності інноваційної діяльності як основи прийняття об'єктивних управлінських рішень [1; 2].

Обґрунтування підвищення ефективності виробництва підприємства за рахунок впровадження інноваційної діяльності виконано на прикладі ТОВ «Дніпробуд». На сьогоднішній день аналізоване підприємство є великим замовником-забудовником, і займається продажем офісної, житлової нерухомості, здачею в оренду офісних і торгівельних площ, а також має власні виробничі цехи по виготовленню будівельних матеріалів.

Проведений автором фінансово-економічний аналіз виробничо-господарської діяльності за останні чотири роки свідчить про постійне зменшення основного фінансового результату – чистого прибутку, який 2012 р. склав 13,2 млн грн, що на 20,5% нижче рівня 2011 р. і на 30% нижче рівня 2010 р. Показник рентабельності реалізованих будівельних послуг підприємства в 2012 році в порівнянні з минулим роком знизився на 35,9% і склав 11,72%. Рентабельність виробничих засобів підприємства також знизилася на 0,5%, що свідчить про негативну тенденцію, так як викликано зниженням вартості виробничих фондів за рахунок зносу основних засобів.

Аналіз складу основних засобів підприємства, свідчить про зменшення балансової вартості основних засобів у 2012 р. проти 2011 р. на 5%. В основному, це пов'язано із виведенням з експлуатації будівельної техніки 2012 р.

Станом на кінець 2012 р. ТОВ «Дніпробуд» володіло оборотними активами вартістю 64344,5 тис. грн. Порівняно з 2010 р. вони зменшилися на 8388,7 тис. грн. ТОВ «Дніпробуд» має дефіцит власного обігового капіталу, менше нормативу в загальній сумі активів підприємства майже в три рази. При

аналізі ефективності використання обігових коштів, було виявлено зниження ефективності (коефіцієнт обігу обігових коштів поступово зменшується досягаючи рівня 1,8 у 2012 р.).

При аналізі собівартості автором було з'ясовано, що фактичні витрати підприємства в 2012 р. вище, ніж у 2011 р. на 9%. Перевитрата відбулася практично за всіма видами витрат, особливо за матеріальними. Змінилася і структура витрат: збільшилася частка матеріальних витрат до складу яких входить сировина, матеріали, вода й енергія. Також змінилася амортизація основних засобів, за рахунок часткового впровадження нового обладнання і технологій, модернізації устаткування. Однак краще використання техніки зменшило суму амортизаційних відрахувань у собівартості одиниці продукції. Матеріальні витрати збільшилися на загальну суму 4553,5 тис. грн, що призвело до перевитрати сировини, матеріалів та енергії.

Як свідчить проведений аналіз, фінансовий стан на підприємстві погіршився (значне зменшення прибутку), та має місце досить висока матеріалоемність будівельних послуг, в основному, за рахунок підвищення вартості цегли. В зв'язку з наведеним, автором пропонуються інноваційні заходи, щодо максимізації прибутку та зменшення матеріалоемності за рахунок будівництва цегляного цеху, продукція якого буде йти як на реалізацію так і на забезпечення власного будівельного виробництва, а також використання нових матеріалів (збірні конструкції, різні утеплювачі, єврокрівля, пінобетон та ін.).

При проведенні маркетингового дослідження з'ясовано, що на ринку Дніпропетровської області виділяються дві основні організації ТОВ «Будкераміка» і ВАТ «Кераміка», які можуть запропонувати високу якість продукції і централізовану доставку. Ці компанії домінують на ринку, визначають цінову політику в регіоні, впроваджують нові види продукції й сукупно займають більше 50% ринку споживання цегли в області, тобто для ТОВ «Дніпробуд» є ринкова ніша для реалізації власних будівельних матеріалів.

В основі інноваційної стратегії нового цеху з виробництва будівельних матеріалів буде лежати найвища в Україні якість продукції, яка має стійку перевагу на тривалому відрізку часу і найбільш широкий серед виробників України асортименти кольорової цегли та збірних конструкцій.

Поява іншого нового заводу з виробництва будівельних матеріалів української компанії малоймовірна через високий вхідний бар'єр у галузь. Крім капіталовкладень у техніку й виробничі корпуси, потрібна наявність сировинної бази, достатні оборотні кошти на кредитування великих домобудівників, включаючи гірничий відвід, ліцензію на розвідку родовища глини, право власності на ділянку або на її оренду.

Передбачається, що позиціонуватися нове виробництво буде як самий високотехнологічний і сучасний завод в Україні, що пропонує цеглу та збірні конструкції найвищої якості. Також немаловажним є можливість виробляти кольорову цеглу різних відтінків. З урахуванням високої якості цегли, що випускається, ціна на вироби нового заводу буде на 10% вище, ніж на існуючу аналогічну продукцію.

Фінансування капітальних вкладень планується за рахунок фонду накопичення підприємства, сформованого за останні чотири роки, а решту суми за рахунок банківського кредиту.

Якість інноваційного проекту з організації будівництва заводу оцінено експертами ТОВ «Дніпробуд» згідно з методикою проектного інституту «ДніпроПСК».

При визначенні підвищення рівня ефективності діяльності підприємства, використовується підхід, що базується на ієрархічній сукупності результативного та витратного аналізів та забезпечує наступну послідовність трьох етапів: визначення ступеня наближеності результату інноваційної діяльності до максимального рівня; досягнення поставлених цілей; виправданості витрат в статичній і динамічній, що дозволяє здійснити об'єктивну всебічну оцінку ефективності інноваційної діяльності ТОВ «Дніпробуд».

Література:

- 1.Верхоглядова Н.І. Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю будівельного підприємства / Н.І. Верхоглядова, О.Є. Россіхіна // Економічний простір. – 2012. – №29. – С.136–149.
- 2.Марченко О.В. Визначення необхідних і достатніх умов для інноваційного розвитку підприємства / О.В. Марченко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №6. – С.157–164.
- 3.Соха Ю.І. Формування будівельного ринку в Україні / Ю.І. Соха, К.В. Процак // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – №640. – С.203–207.

Науковий керівник: д.т.н., професор *Солодовник Л.М.*, Державний ВНЗ «Національний гірничий університет».

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Підплетько А.О.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

Сьогодні економічне середовище в Україні в цілому і в харчовій промисловості, зокрема, характеризується нестійкістю. Зростають рівень невизначеності і ризику, що ускладнюють діяльність підприємств на внутрішньому ринку. Як свідчить світова практика, до такого середовища адаптується підприємство, яке має чіткі орієнтири на майбутнє і направляє свої зусилля на пошук довгострокових конкурентних переваг.

Підвищення конкурентоспроможності кожного окремого підприємства є результатом не тільки локальних дій на мікроекономічному, але, значною мірою, і наслідком активізації діяльності щодо підвищення конкурентоспроможності на галузевому, регіональному та державному рівнях. Основою конкурентоспроможності країни є конкурентоспроможні національні підприємства, оскільки вони є основою для створення національного багатства, а їх успіх у конкурентоспроможності багато в чому визначається різноманітними векторами в корпоративному й соціальному середовищі. Саме